

Intel·ligència i Processos Cognitius

Codi: 102597
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	OT	4	2

Professor de contacte

Nom: Antoni Castelló Tarrida

Correu electrònic: Toni.Castello@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: anglès (eng)

Grup íntegre en anglès: Sí

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Cap.

Objectius

El coneixement de la manera en què les persones produeixen i utilitzen representacions és la base explicativa de l'activitat mental humana. Un conjunt de grans processos (com l'aprenentatge, la comprensió, el raonament o la presa de decisions) es fonamenten en representacions i operacions sobre les mateixes. Per tant, els objectius d'aquesta assignatura s'adrecen a conèixer les característiques del sistema cognitiu humà que permeten gestionar representacions i les maneres en què es fan servir. Aquests objectius inclouen una descripció de les bases físiques del funcionament intel·lectual i la seva articulació en funcions cognitives útils, les quals integren recursos cerebrals amb instruments culturals. Alhora, els continguts de l'assignatura permetran analitzar i explicar les principals activitats cognitives humanes, comprenent-ne els mecanismes generals implicats i la multiplicitat de concrecions que poden observar-se'n.

Competències

- Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
- Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
- Definir els objectius i elaborar el pla d'intervenció en funció del propòsit d'aquesta intervenció (prevenció, tractament, rehabilitació, inserció, acompanyament).
- Distingir i relacionar els diferents enfocaments i tradicions teòrics que han contribuït al desenvolupament històric de la psicologia, i conèixer la influència que han tingut en la producció del coneixement i en la pràctica professional.
- Identificar i descriure els processos i les etapes del desenvolupament psicològic al llarg del cicle vital.
- Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
- Mostrar respecte i discreció en la comunicació i l'ús dels resultats de les avaluacions i les intervencions psicològiques.
- Participar activament en la configuració de les normes socials, professionals i ètiques en les activitats relacionades amb la professió.
- Reconèixer els principis i les variables que incideixen en els processos educatius al llarg del cicle vital.
- Treballar en equip.

- Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.
- Utilitzar les eines adequades per a comunicar-se.
- Valorar, contrastar i prendre decisions sobre l'elecció dels mètodes i dels instruments de mesura adequats en cada situació o context d'avaluació.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els processos de pensament de l'aprenent: planificació, presa de decisions.
2. Analitzar els processos de pensament del professor: planificació, presa de decisions i dilemes.
3. Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
4. Aplicar de manera crítica, reflexiva i creativa els coneixements, habilitats i valors adquirits.
5. Avaluar les planificacions i els plans docents en relació amb els estadis evolutius dels alumnes.
6. Comunicar eficaçment el resultat de l'assessorament i l'avaluació psicològics amb tots els usuaris del sistema educatiu: alumnat, professorat, orientadors, pares i mares.
7. Dissenyar plans de millora de la pràctica educativa adaptats a les característiques tant del context educatiu com d'alumnes i mestres.
8. Distingir els diferents models psicoeducatius d'explicació de la qualitat docent i les diferències individuals en l'aprenentatge escolar.
9. Distingir la informació sobre els resultats de l'avaluació i l'assessorament psicoeducatius segons a qui va dirigida.
10. Mantenir una actitud favorable envers l'actualització permanent a través de l'avaluació crítica de la documentació científica, valorant-ne la procedència, situant-la en un marc epistemològic i identificant-ne i contrastant-ne les aportacions en relació amb el coneixement disciplinari disponible.
11. Participar activament en la configuració de les normes socials, professionals i ètiques en les activitats relacionades amb la professió.
12. Presentar i discutir amb els agents educatius (alumnes, pares i mares, i mestres) un determinat pla d'intervenció psicoeducativa.
13. Reconèixer els principis i les variables que incideixen en els processos de pensament del professor al llarg del seu cicle vital.
14. Seleccionar els instruments d'exploració adequats per a l'anàlisi de l'aprenentatge escolar i la pràctica docent.
15. Seleccionar els instruments d'exploració adequats per a l'anàlisi de les diferències individuals en l'aprenentatge escolar.
16. Seleccionar i utilitzar adequadament els instruments d'exploració per a l'anàlisi de contextos educatius formals i no formals.
17. Treballar en equip.
18. Utilitzar adequadament els instruments d'exploració per a l'anàlisi de la praxi educativa i de les diferències individuals de les persones que hi participen.
19. Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.
20. Utilitzar les eines adequades per a comunicar-se.

Continguts

01. Representacions i intel·ligència
02. Sistemes cognitius: arquitectura física i funcional
03. Aspectes biològics de la cognició humana
04. Aspectes culturals de la cognició humana
05. Representacions d'objectes i representacions generades pel sistema cognitiu
06. Cognició distribuïda
07. Aprenentatge i estructures de coneixement
08. Raonament, solució de problemes i interaccions amb contextos

09. Dimensions diacròniques: la cognició dins del cicle vital

10. Bases cognitives de les competències

11. Variabilitat i configuracions cognitives excepcionals

A. Instruments de mesura intel·lectual (I)

B. Instruments de mesura intel·lectual (II) i mesures situades

C. Anàlisi de perfils

D. Mesura d'estructures de coneixement

E. Anàlisi competencial

Els continguts indexats numèricament corresponen als que seran tractats en les sessions magistrals, i configuren el cos teòric general de l'assignatura. En canvi, els continguts indexats amb lletres corresponen a les aproximacions pràctiques, amb contacte amb els instruments i aplicacions pràctiques per part dels alumnes, sota direcció docent.

Metodologia

La metodologia de la matèria consta de cinc formes generals d'actuació:

(1) Sessions dirigides pel docent, en les quals es presenten i discuteixen els principals continguts teòrics de la matèria.

(2) Sessions d'anàlisi de casos i aplicacions, en les quals l'alumnat té un rol actiu, sota la supervisió del docent.

(3) Sessions de contacte amb instruments i procediments de mesura, en les quals també l'alumnat té un rol actiu supervisat.

(4) Sessions de lectura, documentació i reflexió, desenvolupades de manera autònoma per l'alumnat amb feedback posterior del docent.

(5) Sessions de consulta individualitzada, amb seguiment de les tasques individuals i optimització del coneixement adquirit.

Les activitats programades s'integren en cadascuna d'aquestes metodologies, alhora que inclouen exemplificacions de procediments de mesura i serveixen com a avaluació continuada de la matèria.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sessions magistrals	36	1,44	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Tipus: Supervisades			
Anàlisi de casos i instruments	20	0,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Tipus: Autònomes			
Treball independent de l'alumnat	94	3,76	1, 3, 4, 6, 15, 16, 17, 20

Avaluació

L'avaluació estarà articulada per un conjunt d'activitats optatives, les quals permeten acumular punts, juntament amb una activitat d'avaluació conjunta, també optativa, la qual permet completar la qualificació.

Específicament, les activitats d'avaluació optatives, programades durant el semestre són:

(A) Breu examen amb apunts (fins a 2,5 punts)

(B) Mapa conceptual (fins a 2,5 punts)

(C) Exemplificació de continguts tractats (fins a 2,5 punts)

(D) List-Link (fins a 2,5 punts)

La suma d'aquestes activitats permet arribar fins a una puntuació màxima de 10 punts. Aleshores, (E) la prova conjunta -també optativa- aportaria un valor variable en funció de la puntuació acumulada fins el moment, de manera que la nota final estarà superiorment acotada pel valor 10, si s'han acumulat 6 o més punts amb les activitats A, B, C, i D, mentre que si la puntuació acumulada és menor de 6 punts, la nota màxima serà de 8,5.

La situació de "NO AVALUABLE" es correspondrà amb els casos que hagin presentat menys de dues de les activitats opcionals A, B, C i D. La prova de re-avaluació consistirà en la mateixa activitat E, acotada superiorment en el valor de 8,5. Aquesta darrera estarà adreçada a les persones presentades i que hagin acumulat una puntuació entre 4.0 i 4.9.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Generació d'exemples propis	20	0	0	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20
Lectures	20	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
List-Link	20	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Mapa conceptual	20	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Prova de conjunt	20	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

Bibliografia

SMITH, E.E. y KOSSLYN, S.M. (2008). Procesos cognitivos. Modelos y bases neurales. Madrid: Pearson y Prentice Hall.

CASTELLÓ, A. (2001). Inteligencias. Una integración multidisciplinaria. Barcelona: Masson.

CASTELLÓ, A. (2002). La inteligencia en acción. Barcelona: Masson.